GENEZA

Dumnezeu schimbă blestemul în binecuvântare

Biserica trăiește și proclamă Evanghelia în har și adevăr
într-o lume căzută în păcat

ghid devoțional pentru grupurile mici

GENEZA

Ghid devoţional pentru
Grupurile Mici

BISERICA METANOIA ARAD

2020

Tema anului de studiu:

Biserica TRĂIEȘTE și PROCLAMĂ Evanghelia
în har și adevăr
într-o lume căzută în păcat!

GENEZA

Dumnezeu schimbă blestemul în binecuvântare

Introducere

Ce este greșit în lumea noastră? Ce este greșit în relația dintre om și Dumnezeu? Ce este greșit în relațiile dintre oameni? Ce este greșit în noi? Acestea sunt doar câteva dintre întrebările cu care fiecare om ajunge să se confrunte la un moment dat în viață. Toți oamenii sunt prinși în gheara păcatului și toți căutăm să scăpăm din ea, sub o formă sau alta. Dar cum vom putea scăpa de blestemul păcatului?

Cartea Geneza este cartea începuturilor. La început Dumnezeu a creat toate lucrurile bune. Aici începem să primim răspunsuri la întrebările esențiale legate de existența noastră.

Pe parcursul acestei cărți vedem cum ***Dumnezeu se implică cu perseverență pentru a schimba blestemul în binecuvântare.*** Vom studia cartea Geneza cu dorința de a înțelege mai bine cum anume ne afectează păcatul relația cu Dumnezeu, relația cu semenii, relația cu natura și relația cu noi înșine. Ne-am propus acest studiu și din dorința de a înțelege mai bine sub ce forme este prezent răul astăzi în lume.

Noi suntem în situația privilegiată în care putem să înțelegem începutul revelației progresive a lui Dumnezeu având acces la revelația deplină a lui Dumnezeu în persoana Domnului Isus Hristos – Scripturile dau mărturie despre El! (Ioan 5:39)

De aceea structura lecțiilor urmărește să prezinte o perspectivă asupra textului studiat, apoi o perspectivă asupra unor doctrine ale căror prime semințe sunt semănate în cartea Geneza, iar mai apoi o perspectivă asupra Evangheliei.

Departamentul de Învățătură

Calendar de studiu Geneza
Septembrie - Decembrie 2020

Săptămâna	***Lecţia***	***Pasajul***
20.09-26.09	1	Geneza 1-2
27.09-03.10	2	Geneza 3
04.10-10.10	3	Geneza 4-5
11.10-17.10	4	Geneza 6-9
18.10-24.10	5	Geneza 10-11
25.10-31.10	6	Geneza 12-15
01.11-07.11	*Pauza*	
08.11-14.11	7	Geneza 16-21
15.11-21.11	8	Geneza 22-28
22.11-28.11	9	Geneza 29-36
29.11-05.12	10	Geneza 37-43
06.12-12.12	11	Geneza 44-47
13.12-19.12	12	Geneza 48-50
20.12-27.12	*Sărbătoarea Crăciunului*	

LECȚIA 1

Dumnezeu creează, ordonează și binecuvântează

Textul lecției: **Geneza 1:1-2:25**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Afirmația „La început” reprezintă o introducere la procesul de pregătire a Universului pentru crearea omului. Naratorul începe cu Dumnezeu Creatorul pentru a explica existența omului și a Universului.

Succesiunea și progresia caracterizează procesul creației și ordonarea acesteia după legi fundamentate pe Cuvântul afirmat de Dumnezeu. Într-o perioadă menționată ca fiind de șapte zile, în Univers este stabilită o ordine raportată la materia, legile și ființele de pe Pământ.

În această serie de evenimente creatoare, ziua a șasea a constituit punctul culminant. Animalele de uscat și omul au fost menite populării Pământului. Omul este deosebit de restul creației și i s-a încredințat răspunderea stăpânirii regnului animal. Pentru a le asigura traiul atât omului cât și animalelor, Dumnezeu a creat vegetația. Dumnezeu Și-a încheiat actele creatoare în ziua a șaptea, pe care a sfințit-o ca pe un timp de odihnă.

Omul este distinct în actul creator, fiind cea mai importantă lucrare a lui Dumnezeu (2:4b-25). Creat după chipul lui Dumnezeu, el devine punctul de interes central pe măsură ce se desfășoară narațiunea. Dumnezeu a format bărbatul din țărâna pământului, i-a insuflat viață și l-a făcut o ființă/suflet viu (2:7b). Mediul în care urmează să trăiască, pregătit pentru bărbat și femeia lui de către Dumnezeu este o grădină, Eden, pe care aceștia trebuie să o îngrijească.

Creația lui Dumnezeu ordonată după legile Lui este binecuvântată de Dumnezeu! Acesta este cadru stabilit de Dumnezeu în care viața omului se poate desfășura pentru a aduce închinare lui Dumnezeu și bucurie omului.

Libertatea omului de a explora și stăpâni peste creația lui Dumnezeu este condiționată de respectarea ordinii stabilite de Dumnezeu. Aceasta implică și o interdicție – omul nu avea voie să mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului.

2. Perspective teologice/doctrinare

Trinitatea

Dumnezeu Tatăl este Creatorul (1:1) care lucrează împreună cu Duhul (1:2) prin puterea Cuvântului Său (1:3) pentru a crea cerurile și pământul. Toate cele trei Persoane ale Trinității sunt amintite în aceste prime versete ale Scripturii ca fiind implicate în creație. Un alt indiciu asupra prezenței Trinității în actul creației îl regăsim în pluralul exprimat în Geneza 1:26 „Să facem om după chipul și asemănarea noastră." Pe parcursul revelației progresive prezentată în Sfânta Scriptură vedem acest adevăr dezvoltat tot mai clar.

Creația

Dumnezeu privește la creația Lui și o numește „bună" (1:4, 10, 12, 18, 21, 25) și „foarte bună" (1:31). Creația bună a lui Dumnezeu reclamă o administrare înțeleaptă din partea omului (26-28). Noi ne putem închina lui Dumnezeu privind în Cuvântul Lui și privind la faptele Lui demonstrate prin creație. „Cerurile spun slava lui Dumnezeu și întinderea lor vestește lucrarea mâinilor Lui." (Psalmul 19:1)

Umanitatea

Punctul culminant al acestui capitol se regăsește în crearea umanității. Cele mai multe versete sunt acordate acestei zile din Creație. Doar umanitatea este creată de Dumnezeu în comunitate, după chipul lui Dumnezeu, și primește stăpânirea peste viețuitoare și peste roadele pământului.

3. Perspective asupra Evangheliei

Puterea Cuvântului lui Dumnezeu

În mod clar și fără echivoc putem vedea în acest paragraf puterea Cuvântului lui Dumnezeu. Dumnezeu creează prin puterea Cuvântului Său (vezi și Ioan 1:1-3). Același Cuvânt care a creat lumea „S-a făcut trup și a locuit printre noi plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava Singurului născut din Tatăl." (Ioan 1:14) Cuvântul activ în creație este revelat ca Persoana întrupată în actul răscumpărării.

Odihna

Atunci când Dumnezeu și-a încheiat lucrarea în ziua a șaptea El s-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse (2:2). Odihna Lui nu se referă la o nevoie fizică generată de oboseală, ci la o stare de bucurie generată de lumea „bună" pe care o crease. În Cristos, această odihnă este împlinită, astfel că „Rămâne dar o odihnă ca cea de Sabat pentru poporul lui Dumnezeu."(Evrei 4:9) Domnul Isus Cristos ne deschide calea pentru a intra în această odihnă: „Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă." (Matei 11:28)

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Noi, fiecare, suntem parte din creația lui Dumnezeu. Binecuvântarea lui Dumnezeu peste noi este condiționată de ordonarea vieții noastre după legile lui Dumnezeu. Gândește-te la viața ta. Sunt domenii în viața ta în care consideri că binecuvântarea lui Dumnezeu lipsește? Oare sunt alegeri, gânduri, acțiuni din viața ta care nu sunt ordonate după legile lăsate de Dumnezeu?

În sensul acesta, meditează la Romani 10:4. Pavel Îl numește aici pe Cristos ca fiind sfârșitul (cu sensul de împlinire/scop) Legii.

Cum poate El să te ajute să ai parte de legea lui Dumnezeu care aduce binecuvântarea lui Dumnezeu în viața ta? Ce anume crezi că ar vrea EL să reordoneze în inima ta?

_____
_____
_____
_____

2. Repetarea unor cuvinte sau fraze în Scriptură are menirea de a sublinia importanța lor. În aceste două capitole sunt mai multe cuvinte și fraze care se repetă. Notează-le mai jos și ia-ți timp să meditezi la semnificația lor!

_____
_____
_____
_____

3. Un îndemn la rugăciune! Mulțumește-I lui Dumnezeu pentru viața pe care ai primit-o, pentru binecuvântările Lui peste viața ta, pentru chipul Lui în tine! Amintește-ți că în Isus Cristos ai fost binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești (Efeseni 1:3)!

Vino înaintea lui Dumnezeu cu smerenie și cere-I Lui să lumineze mintea ta pentru a înțelege Cuvântul Lui în toată bogăția Lui. Roagă-te să te ajute să întărească și să aprofundeze în inima ta înțelegerea scopului pe care El îl are pentru viața ta.

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Ce rol are repetarea frazei „Dumnezeu a zis” (1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, 26, 29) și care este sensul acestei repetiții pentru noi astăzi? Ce legătură există între Cuvântul Creator și Cuvântul scris pe care noi îl avem astăzi?

_____
_____
_____
_____

2. Dumnezeu a privit toată Creația Lui ca fiind foarte bună. Astăzi sunt creștini care „idealizează” natura, în timp ce alții o consideră ca fiind

pervertită de rău în esența ei. Ce sugestii avem în capitolul 1 din Geneza care să ne ofere o perspectivă corectă asupra relației dintre om și natură?

_____
_____
_____
_____

3. Cineva a spus că „Omul postmodern este crucificat între doi tâlhari: regretele față de ziua de ieri și îngrijorările față de ziua de mâine.” În ce fel modul în care Dumnezeu a creat ne poate vorbi nouă împotriva acestei boli? Cât de importantă este „odihna Sabatului” pentru urmașii lui Cristos?

_____
_____
_____
_____

4. Puneți-vă timp pentru următorul exercițiu aplicativ:

Gândiți-vă la chipul lui Dumnezeu în voi înșivă! Luați-vă un timp în care să identificați cum anume se manifestă chipul lui Dumnezeu față de voi, prin cei din grupul vostru mic! Încurajați-vă unii pe alții împărtășiți-vă unii altora aceste gânduri!

Notițe din predică:

LECȚIA 2

Căderea omenirii

Textul lecției: **Geneza 3:1-24**

I.Explicarea textului:

1. Perspective asupra textului

Capitolul 3 din Geneza ne arată ce este în neregulă cu omenirea, de ce sunt războaie, răutate, ură, etc. Răspunsul este evident: din cauza păcatului.

În primele 6 versete observăm rădăcina păcatului, adică de ce păcătuim. În versetele 7-12 se derulează efectele păcatului. În finalul capitolului vedem rezolvarea problemei păcatului și speranța.

Putem defini păcatul ca *o încălcare a legii lui Dumnezeu*, de aceea, avem tendința să echivalăm păcatul cu ceva ce este rău moral. Cu toate că acest lucru este corect, este incomplet. Păcatul cuprinde mai mult. Cât de gravă este nerespectarea interdicției de a mânca un fruct? Adam și Eva asta au făcut, iar Scriptura ne spune că au păcătuit. Așadar, în spatele luării din fructul oprit se ascunde altceva mai profund.

Ispitirea

Este important să observăm modul cum șarpele ispitește primii oameni pentru că în același mod suntem și noi ispitiți: „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat?”

În primul rând, șarpele atacă Cuvântul lui Dumnezeu, același Cuvânt care a creat tot ce se poate vedea. O face într-un mod subtil, distorsionând ce a spus Dumnezeu oamenilor.

În al doilea rând, el atacă autoritatea lui Dumnezeu. Deși Dumnezeu a poruncit, șarpele folosește un alt cuvânt, diminuând importanța poruncii: „oare a zis?”. El deschide perspectiva care presupune dezbaterea, discutarea și interpretarea Cuvântului lui Dumnezeu.

În al treilea rând, șarpele atacă bunătatea lui Dumnezeu, care a făcut toate lucrurile, le-a încredințat oamenilor și Se îngrijește ca ei să nu ducă lipsă de nimic. Cu toate aceastea, în versetul 5 șarpele, manipulând adevărul, prezintă un Dumnezeu care are intenția să țină lucrurile bune și împlinitoare departe de ei, un Dumnezeu care stă în calea împlinirii lor personale, sugerându-le oamenilor că vor avea mai mult de câștigat dacă încalcă porunca lui Dumnezeu.

În versetul 3 vedem cum reacționează Eva la aceste atacuri subtile.

În primul rând, ea **adaugă** la porunca lui Dumnezeu, spunând că nici nu trebuie să se atingă de copac, făcându-L pe Dumnezeu să pară mai exigent decât este. Cu alte cuvinte, ei ar putea fi pedepsiți doar dacă ar atinge copacul, ceea ce nu li se spusese.

În al doilea rând, ea **micșorează** un privilegiu pe care Dumnezeu i l-a oferit, prin faptul că omite să spună că Dumnezeu le-a spus să mănânce după plăcere din *orice* alt copac.

În final,ea **diluează**/**diminuează** Cuvântul lui Dumnezeu, spunând doar că vor muri, pe când Dumnezeu a spus că ei *negreșit* vor muri. „Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat şi plăcut de privit şi că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea. A luat deci din rodul lui şi a mâncat; a dat şi bărbatului ei, care era lângă ea, şi bărbatul a mâncat şi el.” (Gen. 3:6)

2. Perspective teologice/doctrinare

Esența păcatului

Primii oameni nu au ascultat și au mâncat din pom. De ce au făcut asta? Nu au înțeles ei porunca lui Dumnezeu? A reușit șarpele să îi amăgească și să Îl picteze pe Dumnezeu în mintea lor ca pe cineva care ține lucrurile bune departe de ei și astfel ei trebuie să își ia în propriile mâini

căutarea binelui și a împlinirii personale? Poate e ceva mai mult. Poate i-a păcălit să creadă că împlinirea lor e cea mai importantă, dorințele lor sunt absolutul, că totul se învârte în jurul lor și toate sunt pentru ei, uitând că absolutul este Dumnezeu, voia cea mai înaltă e voia Lui și scopul cu care ei sunt în grădină e pentru slava lui Dumnezeu.

Dacă cel mai important lucru e voia lor, de ce să se limiteze? De ce să asculte? De ce să respecte limitele? Dacă cel mai înalt țel este împlinirea voii lui Dumnezeu, atunci e logică respectarea limitelor impuse de El, însă dacă voia omului are ultimul cuvânt, atunci orice limită nu mai are niciun sens.

Consecințele păcatului

Primii oameni au vrut să fie ca Dumnezeu, nu au ascultat și păcatul a intrat în omenire. Efectele păcatului au apărut instant în om.

În primul rând, păcatul te izolează. Dintr-o dată, lui Adam si Evei le este rușine unul de altul și tendința naturală acum este să se acopere unul față de celălalt. Când Îl aud pe Dumnezeu, se ascund și de El.

Păcatul fragmentează relațiile.

În al doilea rând, păcatul te face egoist. Când Adam este confruntat de Dumnezeu, el face referire doar la situația lui și la ce simte el. Nu se gândește deloc la Dumnezeu și ce simte El că a fost sfidat.

În al treilea rând, păcatul te orbește să nu îți vezi vina. Adam dă vina pe Eva, Eva dă vina pe șarpe și nimeni nu își recunoaște greșeala ca să își ceară iertare.

3. Perspective asupra Evangheliei

Speranța

De la început, omul a întors spatele lui Dumnezeu. Prin asta, noi nu suntem vrednici de El și nu Îl merităm. Ceea ce merităm este moartea. Dar Dumnezeu, în bunătatea Lui, nu a lăsat lucrurile așa. Vedem în textul de față că El ia inițiativa, îi caută pe oameni și se apropie de ei cu

dragoste. Cu toate că îi pedepsește, le lasă o speranță. În versetul 15 avem ceea ce numim Protoevanghelia: Dumnezeu promite că Sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui. Apare speranța că Cineva va veni, va ridica povara păcatului și va înlătura efectele lui. Cineva care va purta pedeapsa păcatului. Cineva care va acoperi păcătoșenia noastră. Noi știm că acel Cineva este Isus Hristos și că Dumnezeu Și-a împlinit promisiunea în El.

II.Meditare asupra textului (timp personal):

1. Ai luat vreodată decizii fără să cauți călăuzirea lui Dumnezeu? Care sunt domeniile în care consideri că nu e necesar să apelezi la El?

_____
_____
_____
_____

2. De multe ori suntem ispitiți să credem că există un bine în afara voii lui Dumnezeu. Care sunt domeniile în care îți este cel mai greu să te încrezi în El și să asculți de Cuvântul Lui?

_____
_____
_____
_____

III.Discuții în grup/aplicații:

1. Păcatul nu înseamnă doar lucruri rele, ci și lucruri aparent bune. Poți vedea cum/de ce lucrurile bune pot deveni păcat?

_____
_____
_____
_____

2. Pornind de la modul în care șarpele ispitește primii oameni, care crezi că ar fi strategiile potrivite pentru a birui ispitele?

_____
_____
_____
_____

3. Adam și Eva au căutat să își acopere păcatul făcându-și haine din ... frunze, dar asta nu a fost suficient. Care crezi că ar fi modalități „moderne” prin care ne acoperim și ne ascundem păcatul?

_____
_____
_____
_____

4. Compară ispiterea primilor oameni cu ispitirea lui Isus. În ce fel se aseamănă sau diferă ispitirea și răspunsul/atitudinea lui Isus?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 3

Efectele păcatului în familie

Textul lecției: **Geneza 4:1- 5:32**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Evenimentele tragice din capitolul 4 ilustrează noua realitate cu care au trebuit să se confrunte Adam și Eva în afara Grădinii Eden, o realitate dură, marcată de păcat și de efectele sale devastatoare. În capitolul 4 vedem răspândirea rapidă și incontrolabilă a păcatului precum și stăpânirea pe care o poate exercita asupra inimii umane.

Dacă Eva a trebuit convinsă să păcătuiască, Cain nu a putut fi convins să nu păcătuiască.

Adam și Eva au învățat să se închine lui Dumnezeu în acele zile minunate petrecute în Eden înainte ca păcatul să fi adus blestem în viața lor și peste pământ. Cu siguranță ei și-au învățat copiii despre Creator și cum să I se închine.

Episodul descris în versetele 3 și 4 din cap. 4 probabil nu era prima ocazie în care cei doi frați aduceau jertfe. Însă citind aceste versete întrebarea se ridică: de ce jertfa lui Abel a fost mai bună? Și de ce s-a mâniat Cain atât de tare?

Versetele 3 și 4 sugerează un posibil răspuns. În timp ce Cain a adus o jertfe de mâncare din roadele pământului, Abel a adus o jertfă din oile întâi născute ale turmei sale. Alăturarea cuvintelor „oile întâi născute” și „din grăsimea lor” indică faptul ca Abel a adus ca jertfă ce avea mai bun. Autorul cărții Evrei completează peisajul oferit de Geneza 4 spunând că „prin credință Abel a adus o jertfă mai bună”.

În contrast, Cain aduce o jertfă având o inimă arogantă. Cum altfel se poate explica mânia lui și faptul ca i se posomorăște fața? În traducere liberă, lui Cain i-a căzut fața. Asta înseamnă că lui Cain nici nu i-a trecut prin minte că jertfa lui nu va fi primită. Cain se apropie de Dumnezeu plin de sine, gândindu-se: cum își permite Dumnezeu să nu-i primească jertfa?!

În ciuda atitudinii lui arogante, Dumnezeu se apropie de Cain într-o încercare de a-l conștientiza de drumul distructiv pe care se află. În răspuns Cain îl cheamă pe Abel la câmp unde îl ucide. Această crimă este alimentată de ura față de Cel care nu a primit jertfa mai mult decât ura față de cel care a adus jertfa.

Când Dumnezeu l-a confruntat pe Adam cu păcatul său, Adam a recunoscut - cel puțit parțial. Tupeul lui Cain este scandalos. Raspunsul lui este plin de aroganță. Însă judecata lui Dumnezeu nu poate fi ocolită. Sângele lui Abel striga după răzbunare. În fața judecății lui Dumnezeu Cain își plânge de milă și este cuprins de frică dar nu simte remușcare pentru ce a făcut.

Cain pleacă dinaintea Feței Domnului și înființează o cetate. De ce ridică ziduri? De cine îi era frică?

Degradarea umanității este întregită de urmașii lui Cain, în special Lameh și fiii săi.

Acest tablou întunecat nu este lipsit de speranță. În contrast cu geanealogia lui Cain avem genealogia lui Set despre care se menționează că la un moment dat a început sa-l caute pe Dumnezeu.

Spre deosebire de urmașii lui Cain, urmașilor lui Set le este specificată vârsta. Dar în ciuda anilor lungi concluzia în dreptul fiecăruia este: „apoi a murit”, cu excepția lui Enoh. Datorită umblării lui foarte strânse cu Dumnezeu, Enoh este luat de pe pământ ca să nu guste moartea, într-un gest care trebuia să le aducă aminte oamenilor că în ciuda mandatului de a stăpâni pământul destinația noastră este Dumnezeu.

Acest act al răpirii lui Enoh la cer s-a repetat cu Ilie și se va repeta la a doua venire a Domnului cu ucenicii Lui care vor fi în viață la acel moment (conf. 1 Tes. 4:13-18). Nu știm ce efecte a avut în vremea accea

răpirea lui Enoh, dar vedem din vorbele lui Lameh, fiul lui Metusala, în versetul 29, că cei care umblau cu Dumnezeu așteptau împlinirea promisiunii din Geneza 3:15.

2. Perspective teologice/doctrinare

Fiind primul născut, Cain trebuia să aibe o poziție specială, aceea de a fi conlucrător cu Dumnezeu la planul de mântuire a rasei umane. Însă din cauza păcatului el pierde aceasta poziție și în locul său este ales Set. Acest principiu al mutării planului de mântuire de la o genealogie la alta se va repeta în cazul lui Saul, primul rege al Israelului. (1 Sam. 13:13)

Când Adam păcătuiește, Dumnezeu blestemă șarpele. Cain este prima ființă umană blestemată de Dumnezeu. Vedem ca atunci când omul nu se căiește de păcat, păcatul atrage blestem peste el, nu doar în jurul lui.

Urmașii lui Set sunt prezentați în capitloul 5 cu mențiunea că sunt făcuți după Chipul lui Dumnezeu și binecuvântați de El. Din cauza acestui fapt ei aveau parte de un potențial unic în creație și anume aveau capacitatea de a auzi Cuvântul lui Dumnezeu și de a fi într-o relație strânsă cu El, un lucru unic pentru făpturile de pe pământ.

3. Perspective asupra Evangheliei

Harul

Istoria lui Cain este una în care vedem crâmpeie ale harului lui Dumnezeu: harul de a fi chemat să aducă o jertfă mai bună, harul de fi avertizat de pericolul păcatului, harul ca judecata lui Dumnezeu să nu te nimicească, ci să-ți ofere șansa căinței. Istoria lui Cain și a urmașilor lui după el nu indică faptul că el ar fi acceptat harul lui Dumnezeu.

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. În contextul jertfei lui Abel, care sunt jertfele pe care le aduci tu lui Dumnezeu? Cum crezi că privește Dumnezeu la jertfele tale?

_____
_____
_____
_____

2. Enoh a umblat cu Dumnezeu, și ca urmare Dumnezeu l-a răpit la cer ca el să nu experimenteze moartea. Ce ar trebui să faci ca umblarea ta cu Dumnezeu să fie mai strânsă? Scrie câteva lucruri concrete pe care le poți face.

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/Aplicații

1. În capitolul 4 Dumnezeu parcă este mai preocupat de Cain (agresorul) decât de Abel (victima). De ce crezi că Dumnezeu nu intervine să-l salveze pe Abel? De ce stă nepăsător și permite celui nevinovat să sufere?

_____
_____
_____
_____

2. Mai târziu, prin Legea dată lui Moise Dumnezeu a instituit legea talionului. Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Dacă El nu se schimbă, de ce credeți că nu a aplicat legea talionului în cazul lui Cain? De îl cruță Dumnezeu pe Cain?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 4

Păcatul aduce judecata, credința aduce salvarea

(Efectele păcatului în creație)

Textul lecției: **Geneza 6:1-9:28**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

De-a lungul timpului teologi și oameni ai bisericii au încercat tot felul de explicații pentru textul din cap. 6:1-7. Ce este totuși relevant este faptul că în timp și urmașii lui Set s-au depărtat de Dumnezeu, iar în afară de Noe nu mai erau pe fața pământului alți oameni care să umble cu Dumnezeu. Știm că Dumnezeu este gata să cruțe o cetate de dragul a 10 oameni neprihăniți (vezi Gen. 18:32). Faptul că pe lângă familia lui Noe nu s-a mai găsit nici o altă familie de oameni iubitori de Dumnezeu subliniază degradarea spirituală și morală a acelei generații.

Istoria potopului poate fi împărțită în două jumătăți – 2 tablouri - care stau în oglindă. Prima jumătate descrie motivul și începutul potopului, cele 150 de zile în care apele au crescut pe pământ fiind un fel de *de-creere* a lucrării lui Dumnezeu. A doua jumătate, care redă cele 150 de zile în care apele au scăzut pe pământ, este un fel de *re-creere* a lumii. Centrul acestei istorii în două jumătăți/tablouri în oglindă este versetul 1 din capitolul 8:

Primul tablou (A), în progresie: ***Dumnezeu și-a adus aminte de Noe....***

1A. Dumnezeu hotărește să distrugă creația coruptă (6:9-13)

2A. Noe clădește o corabie la porunca lui Dumnezeu (6:14-22)

3A. Dumnezeu îi poruncește lui Noe să intre în corabie (7:1-9)

4A. Potopul începe (7:10-16)

5A. Apele cresc și acoperă totul în primele 150 de zile (7:17-24)

Al doilea tablou (B), în progresie inversă**: *Dumnezeu Își aduce aminte de Noe... (8:1A)***

5B. Potopul încetează și apele încep să dea înapoi (8:1B-5)

4B. Pământul se usucă (8:6-14)

3B. Dumnezeu îi poruncește lui Noe să iasă din corabie (8:15-19)

2B. Noe clădește un altar (8:20)

1B. Dumnezeu hotărește să nu mai distrugă lumea prin potop (8:21-22)

Fragmentul îl prezintă pe Noe ca pe un om neprihănit, fără pată în generația sa. Neprihănirea lui Noe nu era cauzată de o perfecțiune spirituală pe care Noe o poseda, ci de faptul că Noe L-a crezut pe Dumnezeu și a acționat în consecință. În propoziția „*Noe era un om neprihănit”*, cuvântul *„neprihănit”* este folosit pentru prima dată în Scriptură.

Fiind descris ca fără pată, ni se indică că din punct de vedere moral Noe se distingea de contemporanii săi. Cu siguranță Noe nu era fără păcat, dar despre el cei din vremea lui nu puteau spune „*Noe este ca ceilalți”.*

În cartea 2 Petru 2:5 Noe este prezentat ca un propovăduitor al neprihănirii. Într-o lume coruptă, înclinată spre violență și imoralitate, propovăduirea neprihănirii cu siguranță nu l-a făcut pe Noe popular sau iubit printre contemporanii săi.

După ce este descris Noe, punctul focal se mută pe Dumnezeu și mesajul de judecată pe care Acesta îl transmite lui Noe (6:13-22). Mesajul de judecată este însoțit de instucțiuni pe care Noe trebuie să le urmeze. Singura garanție care i se oferă lui Noe este o promisiune: „*Cu tine fac un legamânt”.* Cunoașterea Celui care a făcut promisiunea (6:9b) l-a susținut pe Noe timp de un secol în care a trebuit să muncească din greu împreună cu familia sa.

În repetate rânduri este subliniat faptul că Noe a făcut tot ce i-a poruncit Dumnezeu (6:22, 7:5, 7:9, 7:16).

Versetul 1A din capitolul 8 este ca o balama în narațiunea potopului. Faptul că Dumnezeu își aduce aminte de Noe nu înseamnă că El uită, ci că a sosit timpul ca promisiunea Lui să se împlinească și El acționează în consecință.

Dacă în capitolul 6 a fost foarte vizibilă ascultarea lui Noe, în capitolul 8 este subliniată răbdarea lui. El așteaptă răbdător în arcă împlinirea promisiunii lui Dumnezeu. Este interesant că deși Noe avea confirmarea că pământul este uscat, el părăsește coabia *doar* când Dumnezeu îi spune să facă acest lucru (8:15).

La ieșirea din arcă Noe zidește un altar. El stă în prezența lui Dumnezeu plin de recunoștință. Din cap. 8:21 punctul focal se mută din nou de pe Noe pe Dumnezeu.

Dumnezeu vine și repetă binecuvântarea dată lui Adam (Gen. 1:22-25). Ca și în cazul lui Adam, binecuvântarea este însoțită de o interdicție (vezi 2:17 și 9:4). Dar în cazul lui Noe, binecuvântarii i se adaugă un legământ: niciodată pământul nu va mai fi nimicit prin potop. Este legământul făcut de Dumnezeu cu umanitatea ce se naște din Noe și fiii săi, legământ care stă în picioare și astăzi.

Finalul capitolului 9 aruncă o umbră pe tabloul luminos al vieții lui Noe și vine ca o dovadă a faptului că păcatul nu a fost eradicat la potop. Păcatul a supraviețuit și se va răspândi din nou pe fața pământului prin fiii lui Noe și urmașii lor.

Păcatul lui Noe (de a se îmbăta de vin) ne arată ca neprihănirea lui nu era autogenerată. Neprihănirea i-a fost socotită de Dumnezeu în urma ascultării sale, dar păcatul aduce rușine în viața lui Noe și blestem în viața fiului său, Ham.

2. Perspective teologice/doctrinare

Doctrina neprihănirii prin credință nu apare prima dată în Noul Testament. O putem vedea încă de la începuturi. Ea va fi pe larg

explicată în Noul Testament în texte precum Romani 1:7, 3:21, 5:17-19, 2 Corinteni 5:21, Filipeni 3:9, Tit 3:5, Evrei 11:7, 2 Petru 1:1.

În narațiunea potopului vedem cum cunoașterea lui Dumnezeu și încrederea în promisiunile Lui te pun în mișcare, te determină să acționezi. Motivul acțiunii este că-L cunoști și să Îl crezi pe Dumnezeu. Acest principiu va fi explicat pe larg în cartea Iacov, în doctrina faptelor care sunt un efect al credinței.

În ultimii 50 de ani s-a dezbătut foarte mult aspectul acesta: dacă potopul a fost un fenomen local sau global. Ce putem spune cu siguranță este că textul din Geneza nu se vrea a fi un tratat de geografie, de meteorologie sau paleontologie. Mai degrabă narațiunea potopului vine să răspundă la întrebarea: ce fel de om poate să scape de judecata lui Dumnezeu? Istoria lui Noe ne oferă răspunsul. Omul care-L crede pe Dumnezeu este scăpat de revărsarea mâniei Sale.

3. Perspective asupra Evangheliei

Istoria lui Noe vine să așeze acest adevăr fundamental: salvarea a fost întotdeauna prin har, prin credință.

Prin har, deoarece Dumnezeu este cel care inițiază planul salvării lui Noe, și prin credință, deoarece ***Noe își pune încrederea în Dumnezeu și ascultă de planul Lui.***

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Gândește-te la alte personaje din Vechiul Testament care, cunoscându-L pe Dumnezeu și planurile Sale au acționat într-un mod diferit de contemporanii lor.

_____

_____

_____
_____

Oare acțiunile tale ce indică despre tine?

2. Umblarea cu Dumnezeu și credința în El l-au salvat pe Noe și familia lui. Adu-ți aminte de o perioadă grea din viața ta. În ce fel te-a ajutat credința în Dumnezeu?

_____
_____
_____
_____

Împărtășește cu grupul mic acest lucru!

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Recitiți versetele 5, 6 și 7 din cap. 6.

Cum credeți că privește Dumnezeu la societatea umană astăzi?

_____
_____
_____
_____

2. De ce credeți că potopul este un eveniment singular în istoria umană? Ce a vrut oare Dumnezeu să demonstreze la potop?

_____
_____
_____
_____

3. Cum se explică faptul că despre fiii lui Noe nu avem o relatare a umblării lor cu Dumnezeu? Ce efect credeți că a avut în inima lor minunea sălvării din calea potopului?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 5

Omul în căutarea semnificației

Textul lecției: **Geneza 10:1-11:32**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Paragraful acesta acoperă perioada de după potop și până la intrarea în scenă a lui Avram. În prima parte autorul urmărește genealogiile fiilor lui Noe: Iafet, Ham și Sem. Totuși, acordă mai puțin spațiu urmașilor lui Sem pentru că în partea finală urmărește genealogia lui Sem până la Avram cu intenția de a arăta fără echivoc cum Dumnezeu își duce la îndeplinire planul Său cu oamenii prin cei ce-i sunt credincioși (să nu uităm că periodic în Scriptură se urmărește această linie mesianică de la Set până la cel de-al doilea Adam, Mielul lui Dumnezeu, Trimisul, adică Isus Hristos). Între cele două pasaje ni se introduce episodul din câmpia Șinear. Acest episod pare să nu aibă legătură cu întregul pasaj în afara faptului că pe Nimrod, unul din urmașii lui Ham, îl găsim în țara Șinear (Gen. 10:10).

Relatarea din câmpia Șinearului nu e întâmplătoare. Ea face parte din acele episoade din istoria omenirii în care oamenii caută semnificație în realizările lor. Spiritul urmașilor lui Cain renumiți și mândri pentru măiestria lor în artă, construcții, manufactură de orice fel, îl vedem prezent și la Babel. Spiritul Babelului și Babilonului îl vedem mai apoi manifestându-se de-a lungul istoriei la Nebucadnețar în Babilon (Daniel 4:30), Irod, Alexandru cel Mare, Caesar Augustus, Louis al XIV-lea (regele soare), Hitler, Stalin, Ceaușescu și mulți alții.

Pasajul vorbește despre: aroganța omului (11:1-4), preocuparea lui Dumnezeu (11:5) și intervenția lui Dumnezeu (11:5-8). Dumnezeu nu

absentează din istorie și intervine pentru a mai da o șansă oamenilor ce pun preț pe ei înșiși și realizările lor.

2. Perspective teologice/doctrinare

Harul lui Dumnezeu

Harul lui Dumnezeu îl vedem manifestat:

- în judecata asupra celor din câmpia Șinearului
- în păstrarea promisiunii făcute în Geneza 3:15 prin genealogia mesianică

În câmpia Șinearului Dumnezeu nu aduce judecata pentru distrugerea celor semeți ci, prin „încurcarea limbilor" îi oprește din acțiunile păcătoase. Astfel le oferă șansa de a înțelege că nu pot trăi independenți de Dumnezeul care a făcut cerurile și pământul. Tiparul acesta al manifestării harului lui Dumnezeu îl găsim în fiecare situație în care omul se răzvrătește împotriva lui Dumnezeu, de la Cain până la noi.

În genealogia mesianică observăm că Dumnezeu își manifestă harul prin includerea multor personaje pe care noi probabil nu le-am considera vrednice, fie pentru că nu sunt din Israel (Rahav, Rut), fie pentru că au comis păcate inacceptabile (Iuda, David).

Păcatul

Consecințele păcatului nu se răsfrâng doar asupra celui ce comite păcatul. Păcatul e molipsitor, se răspândește pe tot pământul (vezi Gen. 6:11), infectează și pe ceilalți. Aici în câmpia Șinearului vedem escaladarea păcatului prin unirea oamenilor în dorința de a fi ca Dumnezeu. Și, mai târziu, în Romani 8:20-22, înțelegem că păcatul afectează întreaga creație

3. Perspective asupra Evangheliei

Limbi diferite

În acest pasaj Dumnezeu „încurcă” limbile pentru a nu lăsa ca păcatul să escaladeze și mai mult și pune o barieră înaintea dorinței păcătoase (Gen 11:4) a oamenilor de a fi asemeni lui Dumnezeu. În schimb, la nașterea Bisericii lui Hristos, tot Dumnezeu este cel ce dă darul vorbirii în diferite limbi (FA 2:8-11) pentru ca Evanghelia Lui să fie vestită și astfel oamenii să lucreze împreună pentru lărgirea împărăției Lui.

Unirea

În câmpia Șinearului oamenii s-au unit să-și facă împreună un nume și să nu mai fie împrăștiați.

Și pe Domnul Isus îl preocupă unirea ucenicilor Săi în rugăciunea rostită în capitolul 17 din evanghelia lui Ioan (Ioan 11:20-22), dar această unire este menită să reflecte chipul lui Dumnezeu. Apoi, în Faptele Apostolilor 2:42-47, vedem cum această unire rodea în lărgirea Împărăției în viețile altora.

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Analizează-ți genealogia. Uită-te la viața predecesorilor tăi (părinți, bunici, străbunici, unchi și mătuși). Ce le-a influențat viața: spiritul Babelului sau harul lui Dumnezeu? Când a ajuns harul Lui Dumnezeu să schimbe viața familiei tale și cum? Pregătește-te să povestești acest lucru și celor din grupul tău.

_____

_____

_____

_____

2. Analizează ziua ce a trecut, săptămâna trecută, luna trecută, anul trecut, ultimii 5 ani din viață. Ce predomină în viața ta: preocuparea pentru a-ți face **un nume**, preocuparea pentru **confortul tău** și al familiei tale, preocuparea pentru **siguranța ta**, preocuparea pentru

viitorul tău... sau preocuparea pentru împlinirea legii Lui Hristos (Matei 22:37-39)? Ce trebuie să faci pentru ca viața ta să se conformeze voii Lui Dumnezeu? Ce vrei și îți propui să schimbi? Scrie și discută aceste aspecte cu cineva apropiat. Reluați discuția după o perioadă (o lună, 6 luni) pentru a analiza dacă s-a schimbat ceva cu adevărat.

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/aplicații

1. În acest pasaj cea mai mare parte e dedicată genealogiilor (în cartea Geneza sunt multe alte fragmente dedicate genealogiilor). Ce înțelegem din aceste genealogii? Ai încuraja pe cineva să le citească chiar dacă de multe ori par plictisitoare? De ce?

_____
_____
_____
_____

Oamenii care nu sunt ai Lui Dumnezeu, asemeni celor din câmpia Șinearului, sunt preocupați să-și facă un nume. Vedem acest lucru pe paginile Scripturii în nenumărate rânduri (vezi urmașii lui Cain, Nebucadnețar, Belșațar, Saul înainte de a deveni Pavel, etc), dar și în istoria diferitelor popoare.

Sunt și oameni evlavioși cărora Dumnezeu le face un nume - într-un fel, putem spune că îi face faimoși: Noe, Avram, Moise, David, Daniel, apostolul Pavel etc. Totuși, cei mai mulți copii ai Lui Dumnezeu își trăiesc credința în anonimat (vezi Evrei 11:13-40), viața multora nu trece de cercul de oameni din jurul lor.

2. Suntem impresionați în general de eroi, iar noi creștinii mai ales de eroii credinței a căror viață o idealizăm și ne-o dorim. Pot fi uneori faptele bune un rezultat al dorinței de a ne face un nume și nu al credinței noastre? Discutați acest subiect.

_____
_____
_____
_____

3. Care sunt eroii a căror viață să ne-o dorim? Ar putea fi: Avraam, Iosif, Daniel, Estera, Petru, Ioan, Apolo sau fata din casa lui Naman, băiețelul cu pâinea și peștii, etc.? Discutați și argumentați-vă poziția. În ce fel atitudinea față de eroi poate fi benefică pentru viața credinciosului și în ce fel poate fi nocivă?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 6

Lumini și umbre în viața de credință

Textul lecției: **Geneza 12:1-15:21**

Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Acum reflectoarele de mută de pe mulțimea de oameni de la Babel pe un singur om, Avraam, cel căruia Dumnezeu i-a făcut făcut un nume. Dumnezeu îl cheamă să-și părăsească țara și familia pentru o nouă țară și o mare familie care de fapt le va primi după ce va părăsi viața pe acest pământ.

Această chemare a lui Avraam seamănă mult cu chemarea ce o face Isus (vezi Mat 10:37 și Mc 8:35). Dumnezeu îi face 5 promisiuni lui Avraam în Gen 12:3-4, ultima fiind o extindere a binecuvântării la toate popoarele pământului (Gal 3:8-9).

Avraam se încrede în Domnul și pleacă, iar când ajunge în Canaan își descoperă noua vocație cea de arhitect-constructor, nu de turnuri, ci de altare de închinare. Totuși, nu totul decurge lin, ci o foamete îl determină să-și ia soarta în mâini și să se retragă în Egipt și frica pare să-i determine acțiunile. Chiar și așa Dumnezeu veghează, îl aduce înapoi și-l binecuvintează și material. Aceste binecuvântări materiale provoacă o nouă criză: apar tensiuni între el și nepotul său, Lot.

Acum încrederea în Dumnul îl determină pe Avraam să-l lase pe Lot să aleagă locurile ce par mai bune, iar el să se lase în mâna Domnului său. Domnul onorează această încredere și își reînnoiește promisiunile față de Avraam.

Urmează episodul războiului dintre regii cetăților din jur, război căruia îi cade victimă și Lot. O nouă manifestare a credinței lui Avraam o

vedem atât în implicarea în acest război (pe care-l și câștigă), dar mai ales în ceea ce are loc după. Încă o dată Avraam ne arată că se încrede mai mult în Dumnezeul său: nu ia pentru el prada de război, iar înaintea lui Melhisedec, preot și rege al Salemului, se pleacă și-și recunoaște dependența de Dumnezeu prin zeciuiala dată. Melhisedec, cel care-l binecuvintează pe Avraam, prefigurează pe Cel din sămânța lui Avraam, Cel care va aduce mântuirea pentru întreaga omenire: Isus Hristos.

În ultimul episod din acest fragment Dumnezeu își înoiește încă o dată promisiunea și face un legământ cu Avraam, legământ pe care-l ratifică unilateral prin trecerea printre animalele de jertfă și arderea lor. Dumnezeu îi arată cum va evolua împlinirea legământului și îi oferă și motivația pentru acest parcurs (Gen 15:13-16). Încrederea lui Avraam trebuia să fie totală, deoarece cea mai mare parte a împlinirii promisiunilor va avea loc după ce el va fi îngropat. Credința lui Avraam ne arată că el este dintre cei ce considerau că sunt străini și călători pe acest pământ, dar care cred că vor primi ce le-a fost făgăduit, așa cum scrie în Evrei 11:10, 13.

2. Perspective teologice/doctrinare

Dumnezeul lui Avraam

De foarte multe ori pe paginile Scripturii Dumnezeu se prezintă ca „Dumnezeul lui Avraam” (Ex 3:16, 1 Cron 29:18, FA 3:13). În felul acesta ne amintește că își ține promisiunile. Dumnezeu îi spune lui Isaac: „Eu sunt Dumnezeul tatălui tău Avraam; nu te teme, căci Eu sunt cu tine.” (Gen 26:24). Şi lui Iacov îi reamintește: „Eu sunt Domnul Dumnezeul tatălui tău Avraam şi Dumnezeul lui Isaac.” (Gen 28:13), apoi îi spune lui Moise să spună poporului: „Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov, m-a trimis la voi”. Chiar și Ilie îl numește „Domnul, Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Israel” (1 Împ. 18:36) când se roagă pentru foc pentru jertfă. Pe tot parcursul Vechiului Testament, dar și mai apoi în Noul Testament Dumnezeu se prezintă ca „Dumnezeul lui Avraam”, Dumnezeul care-Și respectă promisiunile.

Vedem astfel că istoria lui Avram nu are în centru ascultarea gata de sacrificiu din partea lui Avraam, ci legământul Lui Dumnezeu cu privire la promisiunile Sale cu privire la Avraam și întreaga omenire.

Popoarele

La început preocuparea lui Dumezeu este: „creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul" (Gen. 1:28), dar în primele 11 capitole din Geneza vedem că pământul se populează cu cei răzvrătiți împotriva lui Dumnezeu, nu cu cei fideli lui Dumnezeu. În câmpia Șinearului, așa cum am văzut în lecția trecută, se vede acest lucru foarte clar. Oamenii acolo erau preocupați să-și facă un nume. De aceea Dumnezeu îi împrăștie și se întoarce înspre un singur om, Avraam (Gen. 12:2). Focalizarea se schimbă de la toți oamenii/toate popoarele, în primele 11 capitole din Geneza, spre un om și familia sa în celelalte capitole. Astfel, toate popoarele vor fi binecuvântate printr-un singur om și familia sa (Gen. 12:3). Petru (FA 3:25-26) și Pavel (Gal. 3:8) consideră că întoarcerea neamurilor la Dumnezeu datorită vieții, morții și învierii lui Hristos reprezintă împlinirea promisiunii făcute lui Avram. Știm că pe pământul ce nou cei răscumpărați de Dumnezeu vor fi o mare gloată pe care nu va putea s-o numere nimeni, „din orice neam, din orice seminţie, din orice norod şi de orice limbă"(Gen 7:9)

3. Perspective asupra Evangheliei

Jertfa și legământul

În Geneza 15:17, înțelegem dedicarea totală a lui Dumnezeu față de legământul unilateral și promisiunile față de Avraam atunci când doar El trece printre animalele destinate jertfei. Dacă legământul va fi călcat Dumnezeu va lua blestemul asupra Lui. Această asumare a legământului ne îndreaptă privirile către Cristos care luat asupra Lui blestemul păcatului: „Cristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi, fiindcă este scris: 'Blestemat e oricine este atârnat pe lemn', pentru ca binecuvântarea vestită lui Avraam să vină peste neamuri în Hristos Isus, aşa ca, prin credinţă, noi să primim Duhul făgăduit." (Gal 3:13-14). Christos a luat asupra lui blestemul

neascultării pentru ca neamurile să poată primi binecuvântarea promisă lui Avram.

Credința

Atunci când apostolul Pavel vorbește despre credință, el privește în Geneza 15:6 la credința lui Avraam. Evreii din vremea lui Pavel apreciau credința lui Avraam datorită ascultării lui în aducerea lui Isac ca jertfă, dar accentul cădea pe ascultare. Scriitorii nou testamentali în schimb accentuau aspectul încrederii din Geneza 15:6 (vezi Rom. 4:1-8, Gal. 3:1-14). Chiar și când fac referire la episodul jertfirii lui Isaac tot asupra încrederii se focalizează (Evr. 11:17). Întorcându-ne în Geneza observăm totuși că nu ascultarea lui Avram determină binecuvântarile și promisiunile lui Dumnezeu, ci ascultarea și credința sunt un răspuns la promisiunile lui Dumnezeu. De aceea Avram e văzut și apreciat ca tată al credinței.

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Ai trecut vreodată printr-o situație similară cu a lui Avram în Egipt, situație în care ai recurs la mijloace necinstite ca să-ți salvezi pielea? La întâlnirea grupului poți relata situația, ce ai învățat sau cum te-a scos Dumnezeu din acea situație.

_____
_____
_____
_____

2. Citește încă o dată episodul încheierii legământului din capitolul 15. Care sunt asemănările și deosebirile față de legământul nou testamental, așa cum îl înțelegi tu? Care e partea Lui Dumnezeu și care e partea ta în acest legământ? În ce fel perspectiva asupra legământului îți poate influența viața de credință?

_____
_____

_____
_____

III. Discuții în grup/aplicații

1. În fragmentul anterior am fost martorii luptei pentru facerea unui nume la Babel. Acum vedem că Dumnezeu îi promite lui Avraam că-i va face un nume. Analizați cele două situații și căutați asemănările și deosebirile dintre ele. Care sunt concluziile voastre?

_____
_____
_____
_____

2. În viața lui Avraam, cel ce se încrede în promisiunile lui Dumnezeu, apare și episodul din Egipt. Discutați toate aspectele legate de perioada petrecută în Egipt. Cum vă explicați că în ciuda acestor episoade Avraam are o imagine pozitivă în ochii credincioșilor? Judecăm noi la fel pe frații noștri care trec prin situații care le pun în umbră credința? Ce putem învăța de aici cu privire la modul în care ne evaluăm unii pe alții?

_____
_____
_____
_____

3. În ce fel se vede credința lui Avraam în capitolele 13 și 14 (focalizați-vă mai ales pe relația cu Lot care e numit „fratele său" în Gen. 14:14)? În viața noastră cum se reflectă credința în relația cu frații noștrii? Discutați aceste aspecte având în vedere și situația de pandemie prin care trecem acum.

_____
_____
_____
_____

Notiție din predică:

LECȚIA 7

Avraam, este oare ceva prea greu pentru Domnul?

Textul lecției: **Geneza 16:1-21:34**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Dumnezeu îi promite lui Avram, că va fi „tatăl multor neamuri", transformându-i numele în Avraam. Dar Avraam, omul care a răspuns chemării lui Dumnezeu prin credință, trebuie să învețe să se încreadă în promisiunile lui Dumnezeu în toate aspectele vieții. Din fericire credința lui Avram este o credință care duce la mai multă credință!

Întrebarea „*este oare ceva prea greu pentru Domnul*?" (Geneza 18:14) a fost adresată de Domnul lui Avraam, pe când încă Isaac nu se născuse și părea imposibil pentru Sara să mai rămână însărcinată. La această întrebare trebuie să învețe Avraam să găsească răspuns în promisiunile lui Dumnezeu și în legământul încheiat cu El. Dar în primă fază, răspunsurile lui Avraam la această întrebare nu sunt foarte „evlavioase". Astfel că Avraam acceptă oferta Sarei de a se culca cu Agar și de a avea un copil cu aceasta, de teamă de a nu rămâne fără urmaș (cap. 16). Mai târziu, Avraam minte în legătură cu relația lui cu Sara, atunci când ajung în Gherar (cap. 20). Domnul însă Își împlinește promisiunea față de Avraam iar Isaac se naște pe când Avraam avea o sută de ani.

În mijlocul acestui pasaj regăsim un dialog între Avraam și Domnul (cap. 18), care, însoțit de doi îngeri se îndreaptă înspre Sodoma și Gomora pentru a aduce judecata lui Dumnezeu peste nelegiuirea omului. De data aceasta este rândul lui Avraam să pună o întrebare: *„Vei nimici Tu oare și pe cel bun împreună cu cel rău?...Cel ce judecă pământul nu va face oare dreptate?"* (18:23-25) Dacă Avraam a ezitat în câteva rânduri să răspundă la întrebarea adresată lui, Domnul nu ezită

să-i răspundă lui Avraam, și, mai mult decât atât, El nu ezită să facă dreptate manifestându-Se plin de generozitate.

2. Perspective teologice/doctrinare

Dumnezeul cel atotputernic

Numeroasele detalii pe care le avem legate de modul în care a venit pe lume Isaac, ne sunt revelate în Scriptură pentru a înțelege că nașterea lui a fost rezultatul unei intervenții supranaturale. Dumnezeul Legământului este Singura ființă din Univers care poate face promisiuni irealizabile din punct de vedere omenesc, și care, mai apoi are puterea să le împlinească întocmai.

Dumnezeul care judecă

Judecata lui Dumnezeu peste Sodoma și Gomora devine o imagine a asprimii și severității lui Dumnezeu față de păcat. Dumnezeu compară Israelul răzvrătit cu Sodoma, care a fost „*îngâmfată, trăia în belșug și într-o liniște nepăsătoare, ea și fiicele ei și nu sprijinea mâna celui nenorocit și celui lipsit*.” (Ezechiel 16:49) Mai târziu, Domnul Isus privește înapoi la judecata Sodomei și Gomorei și spune că păcatul celor care Îl vor respinge pe El va fi mai mare iar „*în ziua judecății va fi mai ușor pentru ținutul Sodomei*” decât pentru cei care nu se pocăiseră auzind Evanghelia Lui! Dumnezeu este nepărtinitor! Fiecare lucru rău fie va fi achitat de jertfa lui Isus Hristos, fie va fi plătit personal și etern în iad.

Dumnezeul Cel Veșnic

În capitolul 17 din Geneza citim despre legământul veșnic pe care Dumnezeu îl încheie cu Avraam, legământ marcat de semnul circumciziei. După nașterea lui Isaac și tratatul încheiat cu Abimelec, Avraam plantează un pom și „*a chemat Numele Domnului, Dumnezeului celui veșnic*.” (21:33) După ce a așteptat timp de douăzeci și cinci de ani, Avraam vede promisiunea împlinită și experimentează providența și protecția lui Dumnezeu, din nou și din nou. Drept urmare,

el cheamă numele Domnului Dumnezeului etern. El nu se schimbă și promisiunile Lui sunt veșnice și demne de crezare.

3. Perspective asupra Evangheliei

Mijlocirea

Atunci când Dumnezeu Și-a descoperit față de Avraam intenția de a nimici Sodoma și Gomora, Avraam intervine ca mediator. De șase ori face apel în favoarea celor două cetăți. În mod similar, atunci când Israel a păcătui cu vițelul de aur la Sinai și Dumnezeu intenționează să-i distrugă, Moise intervine pentru ei (Exodul 32:32). El „*a stat în spărtură*" și a cerut milă din partea lui Dumnezeu peste Israel, așa cum a făcut și Avraam pentru Sodoma și Gomora. Aceste exemple au menirea să ne îndrepte privirile înspre Domnul Isus Cristos care S-a făcut blestem pentru noi (Galateni 3:13) și astfel să poată mijloci pentru noi (I Ioan 2:1).

Îndurarea lui Dumnezeu

Atunci când Avraam stă înaintea lui Dumnezeu pentru a mjloci penru Sodoma și Gomora observăm în primă fază faptul că el face apel la dreptatea lui Dumnezeu pentru a cere cruțarea celor două cetăți. Mai apoi, pe măsură ce Avraam negociază salvarea acestor două cetăți pentru un număr tot mai mic de oameni, devine evident faptul că Avraam face apel la mila și îndurarea lui Dumnezeu. În cele din urmă mila și îndurarea lui Dumnezeu se manifestă din abundență față de solicitarea lui Avraam. Aceasta este o imagine a harului lui Dumnezeu care s-a manifestat prin Isus față de noi, deoarece știm că nu este niciun om neprihănit, niciunul măcar (Romani 3:10-12). Totuși prin Isus noi suntem socotiți drepți înaintea lui Dumnezeu și prin credința în El suntem beneficiari harului Său!

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Privind la această perioadă din viața lui Avraam am văzut cum Dumnezeu îi arată lui Avraam răspunsul la întrebarea pe care Domnul

i-a adresat-o cu un an înainte de nașterea lui Isaac – *„Oare este ceva prea greu pentru Domnul?”*. Cu siguranță că fiecare dintre noi avem această întrebare în viața noastră, formulată în diferite feluri: Oare ascultă Dumnezeu rugăciunea mea? Oare poate El să mă ierte de tot ce am făcut? Oare voi putea să învinge toate obstacolele care mi s-au ivit în cale?

Care sunt îndoielile cu care te confrunți astăzi legat de grija lui Dumnezeu față de tine?

_____
_____
_____
_____

Amintește-ți astăzi de promisiunile lui Dumnezeu împlinite și pentru tine, în persoana și lucrarea Domnului Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu! În El suntem binecuvântați cu tot felul de binecuvântări!

2. Isus Cristos este Mijlocitorul nostru, adică Cel prin care cauza noastră este adusă înaintea lui Dumnezeu! Gândește-te la tine! Oare sunt lucruri pentru care trebuie să ceri lucrarea Mijlocitorului în viața ta astăzi?

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/aplicații

1. Relația lui Avraam cu Dumnezeu îi oferă acestuia încrederea de a insista în pledoaria lui pentru cele două cetăți. Avraam persistă în cererea lui, făcând apel la îndurarea lui Dumnezeu. Ce putem învăța despre perseverența în rugăciune din exemplul lui Avraam?

_____
_____

_____
_____

2. Prin distrugerea Sodomei şi a Gomorei, oare Cel ce judecă pământul a făcut dreptate (vezi 18:25)? Ce dovezi ale harului şi îndurării lui Dumnezeu vezi în mijlocul acestor evenimente?

_____
_____
_____
_____

3. Privind acest fragment observăm faptul că Dumnezeu i se descoperă lui Avraam şi prin interacţiunea lui şi a familiei lui cu neamurile din jur. În sensul acesta compară pasajul din Geneza 12:1-12 cu cel din 20:1-18. Ce învăţăm de aici despre Avraam şi despre natura păcatului omenesc?

_____
_____
_____
_____

4. După naşterea lui Isaac izbucneşte conflictul cu Ismael, fiul lui Hagar. Din cauza Sarei, aceştia doi sunt alungaţi, spre nemulţumirea lui Avraam. Cum îţi explici această decizie a lui Avraam de a-şi alunga fiul?

_____
_____
_____
_____

5. Şi totuşi, Dumnezeu îi promite lui Avraam că va purta de grijă fiului său, Ismael, şi îl va binecuvânta. În ce fel se vede binecuvântarea lui Dumnezeu peste urmaşii lui Ismael (vezi Geneza 21:8-20)?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 8

Isaac, oare va purta Domnul de grijă?

Textul lecției: **Geneza 22:1-28:22**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Acest fragment începe prin episodul în care Dumnezeu testează credința lui Avraam. Prin nașterea miraculoasă a lui Isaac, Dumnezeu i-a arătat lui Avraam că El este Cel care poate să facă imposibilul. Acum Dumnezeu care-Și împlinește promisiunea Își dovedește capacitatea de ***a purta de grijă*** celor care se încred în promisiunile Lui.

Când Dumnezeu îi cere lui Avraam să-l aducă ca jertfă pe Isaac pe muntele Moria, Isaac pune o întrebare tatălui său legat de mielul care trebuia să fie sacrificat: *„Tată, unde este mielul...?”* La această întrebare Avraam răspunde plin de încredere: *„Dumnezeu Însuși va purta de grijă de mielul pentru arderea de tot.”* Răspunsul lui Avraam „înfige” o piatră de hotar în planul de răscumpărare al lui Dumnezeu pentru omenire. Pentru că Avraam a fost gata să-și dea fiul la moarte de dragul ascultării de Dumnezeu, Dumnezeu Însuși va aduce pe scena istoriei pe Fiul Său, pe care nu-L va cruța de la moarte. Implicațiile acestui episod din viața lui Avraam sunt enorme pentru istoria omenirii.

Dar ceea ce noi astăzi vedem așa de clar ca fiind lucrarea lui Dumnezeu în viața lui Avraam nu a fost așa de evident pentru tânărul Isaac. Credința lui Avraam nu se transmite în mod ereditar asupra fiului său. Isaac trebuie el însuși să învețe să se încreadă în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Această lecție a credinței are anumite elemente comune cu viața lui Avraam (pe care le putem observa în capitolul 26) dar are și

elemente particulare (pe care le putem observa în capitolul 27). În relație cu cei doi fii (Esau și Iacov) Isaac nu reușește să fie echilibrat, ci, favorizându-l pe Esau, inflamează relația dintre fii lui gemeni. În cele din urmă Iacov fuge de acasă pentru a scăpa de mânia fratelui său, Esau.

În dorința de a-și scăpa viața, Iacov pleacă departe de casă cu „mâinile goale". Dumnezeu i se arată lui Iacov și îi promite să-l binecuvânteze pretutindeni unde va merge (28:13-15). Aici, în acest loc din viața lui, pentru Iacov începe o lecție lungă prin care trebuie să învețe să se încreadă în promisiunile lui Dumnezeu.

2. Perspective teologice/doctrinare

Încercarea credinței

Atunci când Dumnezeu îi cere lui Avraam să-și aducă fiul ca jertfă, Avraam nu știa că această cerință este un test. Moise este cel care redă aceste evenimente din perspectiva naratorului care cunoaște finalul acestor evenimente. Această încercare nu este singulară în Scriptură. Mai târziu, Dumnezeu a dus poporul Israel în pustie timp de patruzeci de ani „*ca să te smerească și să te încerce, ca să-ți cunoască pornirile inimii și să vadă dacă ai să păzești sau nu poruncile Lui*." (Deuteronom 8:2) Dumnezeu a pus la încercare pe Israel pentru a scoate la iveală realitatea din inima lor, astfel încât ei să se smereaască în dependență de Dumnezeu recunoscând faptul că omul nu trăiește doar cu pâine (pe care Domnul le-a asigurat-o din plin), „*ci cu orice cuvânt care iese din gura Domnului*". (Deuteronom 8:3) Israel a eșuat în încercarea lor iar acest lucru este subliniat în Deuteronom în capitolele 6 la 8.

În mod similar, Domnul Isus este încercat atunci când este dus în pustie, dar Domnul Isus a fost dovedit credincios, acolo unde Israel eșuase. Credincioșia Domnului Isus este subliniată prin modul în care El citează din Deuteronom (capitolele 6 la 8). Noi cei care credem în Domnul Isus suntem la rândul nostru încercați după cum afirmă apostolul Petru: „*Preaiubiților, nu vă mirați de încercare de foc din mijlocul vostru, care a venit peste voi ca să vă încerce..., dimpotrivă, bucurați-vă, întrucât aveți parte de patimile lui Cristos, ca să vă bucurați și să vă*

veseliți și la arătarea slavei Lui." (I Petru 4:12-13) Ca și copii ai lui Dumnezeu știm că eșecurile noastre în mijlocul încercărilor nu trebuie să ne arunce în disperare, deoarece Domnul Isus, Mântuitorul nostru, a trecut testul ultim în locul nostru!

Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov

Dumnezeu nu se schimbă. Dumnezeu Își reiterează promisiunile față de de Isaac și i se descoperă acestuia așa cum a făcut și față de tatăl său, Avraam. Cu toate că Isaac se confruntă el însuși cu anumite provocări cu care s-a confruntat și tatăl său, Dumnezeu îl călăuzește în mod specific. Pe parcursul istoriei Vechiului Testament Dumnezeu se descoperă în diferite situații, prezentându-se sub numele de Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov. Dumnezeu este statornic și demn de toată încrederea noastră!

3. Perspective asupra Evangheliei

Dumnezeu este cu noi

Dumnezeu i se arată lui Isaac și îi reamintește: „*Eu sunt cu tine*" (Geneza 26:24) În mod asemănător Dumnezeu i se arată lui Moise pe care îl cheamă să conducă poporul Israel la eliberarea lor din robia egipteană. Mai târziu, atunci când poporul lui Dumnezeu este în pericol, El promite prin profetul Isaia că „*Dumnezeu este cu noi*" (Isaia 7:14) Această promisiune se împlinește pentru noi toți atunci când îngerul Gabriel o anunță pe fecioara Maria că va rămâne însărcinată de la Duhul Sfânt pentru a da naștere unui copil care va primi numele Emanuel, adică Dumnezeu este cu noi! Prin Isus Cristos Dumnezeu și-a împlinit promisiunea față de toți urmașii lui Avraam – Dumnezeu este cu noi!

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Isaac a avut parte de o experiență unică în viață în care Dumnezeu a intervenit și astfel el a fost scăpat de la moarte. Acolo, pe munte, Dumnezeu i-a arătat lui Isaac că El poartă de grijă (Iehova-Iire)! Mai

târziu Isaac a avut parte de diferite situații în care a trebuit să aplice acest adevăr! Cum s-a raportat Isaac la Iehova-Iire:

în relația cu soția lui stearpă? (Geneza 25:21)

_____
_____

în relația cu vecinii? (Geneza 26)

_____
_____

în relația cu cei doi fii? (Geneza 27)

_____
_____

2. Citește Geneza 28:20-22. Observă modul în care Iacov își condiționează relația cu Dumnezeu de lucrurile pe care Dumnezeu trebuia să le facă pentru el. Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac i se arătase deja. Binecuvântarea lui Dumnezeu îi fusese deja promisă prin mâinile lui Isaac și prin vedenia de la Betel. Oare ți se întâmplă să te raportezi la Dumnezeu în felul în care a făcut-o Iacov? Seamănă „lista ta de slujbe" pentru Dumnezeu cu „lista lui Iacov"? Ce crezi că ar trebui să schimbi?

_____
_____

În sensul acesta citește Romani 8:28-37. Notează câteva lucruri din acest fragment care să te ajute să renunți la o abordare ca cea a lui Iacov.

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Ce legătură face apostolul Pavel între scena sacrificării lui Isaac și sacrificarea Domnului Isus, Fiul lui Dumnezeu? Citiți Romani 8:31-32.

_____
_____
_____
_____

2. Ce greșeli din viața lui Avraam le vezi perpetuate în viața lui Isaac?

_____
_____
_____
_____

3. Privește la rugăciunile înalțate de către robul lui Avraam (Geneza 24:12 și 24:27). Ce rol mai au aceste rugăciuni având în vedere încrederea manifestată de Avraam (Geneza 24:7) în împlinirea planului lui Dumnezeu?

_____
_____
_____
_____

4. Ce învățăm din acest exemplu despre rolul rugăciunii în viața noastră de credință?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

LECȚIA 9

Oare Dumnezeul lui Avraam și Isaac va fi și Dumnezeul lui Iacov?

Textul lecției: **Geneza 29:1-36:43**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Când Iacov părăsește ținuturile natale face o juruință lui Dumnezeu (Gen. 28:20-22). De aici începe istoria tumultoasă a vieții lui Iacov. Dumnezeu lucrează cu Iacov într-un mod aparte. În cele din urmă, Dumnezeu nu se va rușina să se numească pe sine Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov, deși viața celui din urmă patriarh a avut cele mai multe și mai mari momente de necredință. Dumnezeu este credincios față de promisiunile și planului Lui.

După douăzeci de ani lucrați pentru Laban, Iacov se alege cu patru neveste de la care va avea doisprezece fii și o fiică. Iacov este un înșelător care la rândul lui ajunge să fie înșelat în câteva rânduri.

Relațiile din familia lui sunt caracterizate de invidie, care generează multă tensiune care se acumulează ca într-un butoi cu pulbere și va exploda generând o tragedie pentru Iacov – pierderea fiului favorit.

În relația cu Dumnezeu Iacov trece prin câteva momente de „trezire spirituală”; prima este înainte de întâlnirea cu Esau (Geneza 32); apoi când Domnul îi schimbă numele din Iacov în Israel (Geneza 35); și ultima, înainte de a pleca înspre Egipt (Geneza 46). Fără aceste trei intervenții divine în viața lui Iacov, viața lui este una îngrozitoare. Consecințele alegerilor greșite ale lui Iacov sunt devastatoare pentru el și familia lui.

2. Perspective teologice/doctrinare

Disciplinarea

Disciplinarea lui Iacov este parte din manifestarea bunătății și credincioșiei lui Dumnezeu, deoarece promisiunile și planurile lui Dumnezeu nu ne absolvă de responsabilitatea de a suporta consecințele alegerilor noastre greșite. Deși Dumnezeu îl însoțește pe Iacov la fiecare moment decisiv din viața lui, totuși el nu nu scapă de confruntarea cu alegerile lui greșite. Deși Domnul Isus Cristos a plătit plata pentru păcatele noastre la cruce, Dumnezeu, în dragostea lui de Tată, ne mustră și ne disciplinează pentru a ne îndrepta inima înspre Hristos. În astfel de circumstanțe Dumnezeu ne tratează cu dragoste, El ne tratează ca pe copiii Lui (Evrei 12:7).

Dragostea și credincioșia lui Dumnezeu

Iacov este unul dintre personajele din Scriptură în care este evidențiată bunătatea și credincioșia lui Dumnezeu. Acest lucru este recunoscut în cele din urmă și de către Iacov (Geneza 32:10). Îndurarea și credincioșia lui Dumnezeu sunt baza binecuvântărilor primite de Iacov și el recunoaște că nu are niciun merit. Când îi comparăm pe Esau cu Iacov vedem că Iacov nu a avut niciun merit în faptul că Dumnezeu a ales ca prin el să-și ducă mai departe planul la îndeplinire. Acesta este harul lui Dumnezeu manifestat în alegerea Lui suverană!

3. Perspective asupra Evangheliei

Iuda și Levi

Lea a fost soția neiubită de Iacov și totuși Dumnezeu a binecuvântat-o cu mulți copii. Printre aceștia sunt și Iuda și Levi. În cele din urmă Iuda va deveni tatăl tribului lui David din familia căruia va veni în cele din urmă Domnul Isus. Iar Levi este tatăl tribului din care va fi stabilită linia preoțească care, în planul lui Dumnezeu, de asemenea culminează în ultimul și adevăratul nostru Mare Preot (Evrei 7:23-28). Este surprinzător faptul că atât linia regal-mesianică cât și linia preoțească

sunt legate de doi dintre copiii soției nedorite, Lea. Dumnezeu strălucește cu harul și mila Lui în cele mai neașteptate locuri.

Esau și inima lui Dumnezeu

În mod cu totul neașteptat Esau aleargă în întâmpinarea fratelui său Iacov care i-a furat binecuvântarea și dreptul de întâi născut. Deși Iacov a păcătuit împotriva lui Esau, acesta îl primește cu brațele deschise. În mod asemănător, noi am păcătuit împotriva lui Dumnezeu, dar El ne primește cu brațele deschise din cauza fratelui nostru Întâi născut, Domnul Isus. De fapt, așa cum Esau „*a alergat înaintea lui, l-a îmbărțișat, i s-a aruncat pe grumaz și l-a sărutat*" tot așa tatăl din pilda fiului risipitor „*a alergat, l-a îmbrățișat și l-a sărutat*" (Luca 15:20). Așa cum Iacov a furat binecuvântarea fratelui său, tot așa fiul risipitor a pretins o binecuvântare care nu i se cuvenea, atâta timp cât tatăl lui era în viață. Așa cum în mod neașteptat fratele mai mare îl primește cu brațele deschise pe fratele mai mic, tot așa în mod neașteptat tatăl îl primește înapoi pe fiul risipitor. Ce imagine frumoasă a harului Evangheliei într-un loc neașteptat!

II. Meditare asupra textului (timp personal)

1. Iacov, înșelătorul, ajunge să fie înșelat de către Laban! Iacov, manipulatorul, ajunge să fie manipulat de către nevestele lui! Tiparele comportamentale greșite se întorc în cele din urmă împotriva noastră. Principiul este „*ceea ce seamănă omul aceea va și secera*" (Galateni 6:7). Ai văzut acest principiu operând în viața ta? Oare este un tipar de care trebuie să te pocăiești?

_____

_____

_____

_____

2. Privește la acțiunile lui Iacov din capitolul 33. Ce dovezi de pocăință rezultă din deciziile lui Iacov?

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Dumnezeu a lucrat în viața lui Iacov pentru a i se descoperi și pentru a-i arăta răul din viața lui. În sensul acesta compară întrebarea lui Iacov către Laban (Geneza 29:25) cu întrebarea lui Esau către Iacov (Geneza 27:35). Oare ce urmărea Dumnezeu să-l învețe pe Iacov prin această situație dureroasă?

_____
_____
_____
_____

2. Atunci când Iacov se roagă, el face apel la Dumnezeul lui Avraam și Isaac. În aceste fragmente Iacov nu-și leagă numele (identitatea) de Domnul Dumnezeu. Având în vedere acest lucru, ce semnificație are pentru Iacov altarul ridicat de el la Sihem (Geneza 33:18)? Ce nume dă el acestui altar?

_____
_____
_____
_____

3. În ciuda dezastrului din Geneza 34, Dumnezeu nu renunță la Iacov. Dumnezeu își reafirmă chemarea față de Iacov în Geneza 35:1. Răspunsul lui Iacov la această chemare implică anumite lucruri practice din partea lui și a familiei sale. Ce anume face Iacov și ce semnificație au aceste lucruri?

_____
_____
_____
_____

4. Capitolul 34 din Geneza descrie una dintre cele mai sângeroase pagini din istoria poporului Israel. Cruzimea fiilor lui Iacov este impardonabilă. Totuși, dezlănțuirea mâniei lor este alimentată de pasivitatea lui Iacov față de Dina, sora lor, fiica soției neiubite (Geneza 34:5-7). În cultura aceea bazată pe onoare, rușinea unei fete trebuia răzbunată de tatăl fetei. Pentru că Iacov nu-și asumă responsabilitatea pentru a restaura demnitatea fiicei lui, cei doi frați își dezlănțuie mânia și șiretenia.

Ce lecție importantă despre mânie avem aici? (pentru părinți – vezi și Efeseni 6:4)?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

Lecția 10

Abandonat de oameni, dar nu de Dumnezeu

Textul lecției: **Geneza 37:1 – 41:57**

I. Eplicarea textului

1. Perspective asupra textului

Actiunea prezentată în aceste capitole se învârte în jurul tânărul visător Iosif, vândut ca sclav și apoi uitat în închisoare de către cei ce le făcuse bine; dar Dumnezeu nu îl uită și se îngrijeste de el și familia lui.

În vreme ce povestea lui Iacov dezvăluie stabilirea celor doisprezece triburi ale lui Israel, povestea lui Iosif prezintă felul în care mâna lui Dumnezeu oferă o cale de scăpare lui Israel, spre Țara Promisă. În prima secțiune a textului, imaturitatea lui Iosif conduce la o serie de greutăți si suferințe in Egipt. Totuși, aceste circumstante duc la o schimbare de situatie dramatică, astfel încât în cele din urmă întreaga familie a lui Iacov/Israel este eliberată din sclavie.

2. Perspective teologice

Duhul lui Dumnezeu

Iosif în mod cert este considerat de faraon un om care are Spiritul lui Dumnezeu (Geneza 41:38) datorită abilității sale de a interpreta vise. Duhul (suflarea de viață) a fost dat omenirii în momentul creației (Geneza 2:7; Iov 33:4) și este deseori canalul prin care revelații de natură supranaturală sunt comunicate oamenilor (Numeri 24:2; Isaia 61:1-4; Zaharia 7:12).

De asemenea, Duhul lui Dumnezeu este Cel care atribuie abilități de conducere unor oameni precum Iosif (Geneza 41:38), Iosua (Deuteronom 34:9), Ghedeon (Judecatori 6:34) si David (1 Samuel 16:13).

În Noul Testament, Duhul Sfânt este Cel care:

- ne ajută să-L cunoaștem pe Isus și voia Sa, după înălțarea la cer (Ioan 14:15-26, 16:13-14; Efeseni 3:2-6);
- ne face părtași la împărăția lui Hristos (Romani 14:17) și parte din trupul Său (1 Corinteni 12:12-13; Galateni 3:26-29; Efeseni 4:13-16);
- asigură credincioșii de statutul lor de copii și moștenitori ai Împărăției lui Dumnezeu (Romani 8:12-17; Galateni 4:6; 1 Ioan 3:24);
- împarte daruri pentru lucrarea Sa (Romani 12:3-13; 1 Corinteni 12; Efeseni 4:7-16) și mijlocește pentru credincioși (Romani 8:26-27).

Duhul se coboară peste Biserică la Rusalii (Faptele Apostolilor 2:1-3) și este prezent cu fiecare credincios (Romani 8:9).

Revelație

Din nou și din nou în povestea lui Iosif vedem cum Dumnezeu descoperă lucruri prin vise (Geneza 37:5-9; 40:5-19; 41:14-36). Profeția ajunge să conlucreze cu visele; exista totusi posibilitatea ca acestea sa fie inselatoare. Visele pot fi un canal de revelatie valid (1 Samuel 28:6) sau fals (Ieremia 23:25-32). In cartea Matei sunt prezentate cinci vise in legatura cu nasterea lui Isus (Matei 1:20; 2:12-13; 19, 22). Revelatia prin intermediul viselor este secundara revelatiei ultime, cea exprimata clar prin persoana, invataturile si sacrificiul Fiului, Isus Hristos (Evrei 1:1-3).

3. Perspective asupra Evangheliei

Iuda

Iuda este cu siguranta oaia neagra a familiei lui Israel; nu se ingrijeste de nora sa, Tamar, se culca cu ea si ca urmare a acestei relații Tamar concepe gemeni. In comparatie cu integritatea lui Iosif, compromisul lui Iuda pare inacceptabil. Și totuși, actiunile sale nu il inlatura de sub puterea harului lui Dumnezeu. Mai tarziu, Iacov il binecuvanteaza "*Toiagul de domnie nu se va depărta de Iuda, nici toiagul de cârmuire dintre picioarele lui, până va veni Şilo, Şi de El vor asculta popoarele*." (Geneza 49:10). De-a lungul cursului narativ al Scripturii, tribul lui Iuda ajunge sa devină linia geanealogică a regelui David, si in cele din urma, a Regelui Isus. Aici observam din nou cum planul lui Dumnezeu este suveran, și în ciuda alegerilor greșite ale unor oameni aleși de Dumnezeu, planul Sau de răscumparare este dus la îndeplinire.

De la sclavi la regi

Iosif are parte de un parcurs neașteptat: din postura de sclav ajunge mâna dreaptă a celui mai puternic om din Egipt. Acest parcurs precede calatoria lui Israel de la sclavia din Egipt la statutul de intai nascut al lui Dumnezeu (Exod 4:22) si "*o împărăţie de preoţi şi un neam sfînt*" (Exod 19:6). In mod similar, Hristos ne scapa si pe noi de la sclavia pacatului, astfel incat sa putem deveni "*o seminţie aleasă, o preoţie împărătească, un neam sfînt, un popor pe care Dumnezeu Şi l-a cîştigat ca să fie al Lui*" (1 Petru 2:9).

Deși am fost născuti în sclavie (din punct de vedere spiritual), și nouă ne-a fost arătat harul lui Dumnezeu și am mostenit deminitatea de fii, am fost numiti copii ai lui Dumnezeu, toate acestea prin sacrificiul lui Isus care a murit în locul nostru.

II. Meditare asupra textului

1. Citește Geneza 37: 1-11. Visele lui Iosif se vor dovedi profetice și exacte. Totuși, ce aflăm despre Iosif aici, la începutul vieții lui? Dovedește el înțelepciune în relațiile din familie?

_____
_____
_____
_____

2. În ciuda planurilor marețe ale lui Dumnezeu pentru Iosif, el trece prin sclavie și apoi ajunge și la închisoare. Ce semne ale integrității și încrederii continue a lui Iosif sunt evidente chiar și în timp ce se află în închisoare, așa cum este relatat în Geneza 40?

_____
_____
_____
_____

3. În ciuda integrității dovedite de Iosif în casa lui Potifar, el ajunge să fie închis. În ciuda integrității și interpretării corecte a viselor colegilor de temniță, el este uitat când aceștia ies de acolo. Citiți Geneza 41: 1–36. Chiar și după ani în care a fost uitat în închisoare, Iosif nu arată urme de amărăciune. Ce dovezi de smerenie și de dependență a lui Iosif de Dumnezeu vedem atunci când el interpretează visul lui Faraon?

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Ce probleme pot apărea atunci când părinții arată favoritisme față de unul dintre copii?

_____
_____
_____
_____

2. Cum poate suferi o familie când copiii se urăsc și se invidiază?

_____
_____
_____
_____

3. Descrieți două motive pentru care Iosif a refuzat să se culce cu soția lui Potifar. Ce putem învăța de aici despre motivația noastră în luarea deciziilor?

_____
_____
_____
_____

4. Care a fost primul pas pentru Iosif: o perioadă de încercare sau o perioadă de binecuvântare? Ce lecție ar trebui să învățăm de aici?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predica:

Lecția 11

Dumnezeu lucrează la împlinirea planurilor Lui

Textul lecției: **Geneza 42:1-47:31**

I. Eplicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Pasajul ne prezinta felul în care Iosif își întâlnește din nou fratii și momentul în care familia lui este reunită în Egipt.

Intreaga carte Geneza este presarata cu povesti de reconciliere. Am observat deja acest aspect in cazul lui Iacov si Esau. In capitolele urmatoare vedem cum Iosif si fratii lui sunt adusi din nou laolalta, impreuna cu tatal lor. Firul narativ urmareste experienta tanarului Iosif in temnita si roadele harului in viata sa. Drumul spre Egipt implineste promisiunea lui Dumnezeu pentru Avraam in Geneza 15:12-16 si pregateste terenul pentru exod.

2. Perspective teologice

Providenta Divina

Providenta lui Dumnezeu nu scoate din ecuatie rolul deciziilor omului. In vreme ce fratii sai il vand pe Iosif unor negustori (Geneza 37:28; 45:4-5), fapt care in mod clar este catalogat ca fiind pacat (42:22; 50:17), cuvintele lui Iosif sunt „*Dumnezeu m-a trimis inaintea voastra…nu voi m-ati trimis aici, ci Dumnezeu*" (45:7-8). „*Dumnezeu a schimbat raul in bine*" (Geneza 50:20). Binele despre care Iosif vorbeste este acesta: „*Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră pentru a vă păstra o rămăşiţă pe pământ şi pentru a vă salva vieţile printr-o mare izbăvire*." (Geneza 45:7). Planul lui Dumnezeu este mai presus de

decizile oamenilor, insa oamenii sunt responsabili pentru deciziile lor. Acest adevar este valabil si pentru actiunile pacatoase. Fara ca El sa pacatuiasca in vreun fel (Iacov 1:13, 17), Dumnezeu stapaneste chiar si peste lumea raului. Putem observa aceasta atunci cand Biblia vorbeste despre felul in care Dumnezeu îngaduie rastignirea lui Hristos (Fapte 2:22-23; 4:27-28). O incredere nezdruncinata in Providenta Divina ne scuteste de resentimente si de amaraciunea care se poate aduna in inima noastră.

3.Perspective asupra Evangheliei

Transformarea interioară

Dumnezeu lucreaza in viata lui Iacov. In Geneza 42:4, Iacov este cuprins din nou de frica. Asa cum i-a fost frica de Esau (Geneza 32:7), acum ii e frica sa-l trimita pe fiul sau, Beniamin, in Egipt (42:4). Dupa multe zbateri si munca de convingere, decide sa-l trimita pe Beniamin in Egipt, increzandu-se in mila lui Dumnezeu (43:14). Frica lui Iacov nu il exclude din planurile lui Dumnezeu, care din nou si din nou il cerceteaza si il asigura personal ca va fi cu el pe drumul spre Egipt: „*Eu sunt Dumnezeu, Dumnezeul tatălui tău. Nu te teme să te pogori în Egipt, căci acolo te voi face să ajungi un neam mare*."(Geneza 46:3). Bunatatea lui Dumnezeu revarsata peste copii Lui depaseste cu mult ceea ce merita ei cu adevarat.

Dumnezeu in Egipt

Lucrarea lui Dumnezeu nu este limitata la Canaan; El salveaza familia lui Israel in Egipt, prin Iosif.

Inainte de moartea martirica a lui Pavel, in Faptele Apostolilor capitolul 7, el aminteste ca prezenta lui Dumnezeu nu era limitata la templul din Ierusalim. Dumnezeu s-a aratat lui Avraam in Mesopotamia (7:2), lui Iosif in Egipt (7:9-10), lui Moise in pustie (7:30-34) si lui Israel pe Muntele Sinai (7:38). Dumnezeu nu poate fi limitat la o singura locatie.

Dumnezeu nu este constrâns să locuiască numai în templul lui Solomon (7:48-50).

Aceasta prezentare a participării lui Dumnezeu in diverse momente și locuri în istorie asigura fundamentul teologic al faptului ca mesajul Evangheliei se extinde dincolo de Ierusalim, in Iudea si Samaria (8:1). Noi nu suntem in masura sa-L limitam pe Dumnezeu la o singura locatie; in schimb trebuie sa-L recunoastem ca Domn peste tot si toate.

Iuda in locul lui Beniamin

Iuda își ține promisiunea făcută tatalui lor de a avea grijă și a-l apăra pe Beniamin, fratele lor mai mic (Geneza 43: 9,10). Există o oarecare ironie aici, în sensul că Iuda era cel ce a propus mai devreme să-l vândă pe Iosif în sclavie (Geneza 37:27). Acum tot el se află în fața acelui frate pe care propusese să îl vândă ca rob, numai că Iuda se oferă el ca sclav al lui Iosif în locul lui Beniamin.

Mai târziu, Isus Cristos, face ceva asemanator pentru omenire (Ioan 3:16). El și-a dat viața ca înlocuitor pentru noi, rascumpărându-i pe toți cei pe care i-a ales Dumnezeu înainte de întemeierea cerului și a pământului (Efeseni 1: 4).

II. Meditare asupra textului

1. Geneza 45 oferă punctul culminant al întregii povești a lui Iosif (Geneza 37-50). Imaginați-vă sentimentele fraților la declarația lui Iosif: „*Eu sunt Iosif! Tatăl meu mai trăiește?*” (45: 3). Nu rabufneste cu mânie și răzbunare, ci este milostiv și plin de compasiune. Citiți cu atenție 45: 4–8. Cum interpretează Iosif acesti ani de suferință?

_____

_____

_____

_____

2. În Geneza 45: 16–46: 34, citim relatarea emoționantă a reunirii lui Iosif cu tatăl său Iacov, care credea că fiul lui e mort. Odată ce Iacov a auzit vestea că Iosif este viu, i se înviorează inima. Povestitorul începe să-l numească pe Iacov Israel de la acest punct înainte. Ce caracteristici ale unui Israel biruitor vedeți în această secțiune? Cum se vede binecuvântarea lui Dumnezeu în viața sa?

_____
_____
_____
_____

3. În timp ce lui Adam și Evei li s-a poruncit: „*Fiti roditori și înmulțiți-vă, umpleți pământul si supuneti-l*" (Geneza 1:28), israeliții „*au fost roditori și s-au înmulțit foarte mult*" (47:27) - dar în Egipt, mai degrabă decât în Țara Promisa a Canaanului! În lumina promisiunii lui Dumnezeu de a binecuvânta toate neamurile de pe pământ în descendenții lui Avraam (12: 3), cum ar trebui să înțelegem înmulțirea poporului Israel în Egipt și dorința lui Dumnezeu de a aduce binecuvântarea tuturor națiunilor?

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup/Aplicații

1. Cum poate o înțelegere corectă a Providenței Divine să ne păzească inima de amărăciune?

_____
_____
_____
_____

2. Relațiile sunt prețioase. Cum iti tratezi frații/surorile? Îi prețuiești pe cei din jur? Ce pași trebuie să urmezi pentru restabilirea unei relatii?

_____
_____
_____
_____

3. Dacă alegem să ne trăim viața prin credință trebuie să credem că Dumnezeu isi va implini planurile la vremea Lui. Uneori nu cunoaștem sfârșitul planurilor Sale până mult mai târziu, ca Iacov. Uneori nici nu le vedem împlinite de-a lungul vieții noastre. Care sunt criteriile în baza cărora iei deciziile în viata ta?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică:

Lecția 12

În cele din urmă, Dumnezeu schimbă răul în bine!

Textul lecției: **Geneza 48:1-50:26**

I. Explicarea lecției

1. Perspective asupra textului

Iacov isi binecuvanteaza fiii si moare in Egipt.

Cartea Geneza incepe cu binecuvantarile lui Dumnezeu peste Adam si porunca „*Fiţi roditori şi înmulţiţi-vă, umpleţi pământul şi supuneţi-l; domniţi peste peştii mării, peste păsările cerului şi peste toate vieţuitoarele care mişună pe pământ*!" (Geneza 1:28). Aceasta binecuvantare se revarsa peste Avraam si urmasii lui, iar Iacov face referire la modul in care „*Dumnezeul atotputernic […] m-a binecuvantat si mi-a spus, 'Te voi face roditor şi te voi înmulţi.*' "(Geneza 48:3-4).

Aceasta binecuvantare se implineste pe masura ce Israel creste si umple pamantul Egiptului (47:27). In mod similar, in Geneza 49, Iacov/Israel binecuvanteaza pe fiecare din copii sai, pregatindu-ne pentru cresterea lui Israel in Egipt. Chiar si binecuvantarea pamantului este prezenta atunci cand moartea lui Iacov duce la revenirea in Canaan pentru a fi inmormantat acolo.

2. Perspective teologice

Escatologie

La începutul binecuvântării rostite de Iacov peste fii lui, el își cheamă fii să se apropie de el pentru a auzi proclamarea unui mesaj care are în vedere „vremurile care vor veni". Din cuvintele lui Iacov, înțelegem faptul că el are parte de o descoperire profetică care vizează sfârșitul zilelor. Orizontul profetic pe care îl are în vedere aceste cuvinte este greu de stabilit cu exactitate, dar este clar faptul că acest orizont privește o vreme care va trece dincolo de viața fiilor lui. Iacov are parte de o fereastră în viitor care privește vremurile escatologice, legate de venirea lui Mesia sau chiar revenirea lui la sfârșitul istoriei. În această profeție rostită de Iacov înțelegem că Dumnezeu va aduce stăpânirea pământului în mâinile urmașilor lui Iuda și iar prin urmașii lui Iosif Dumnezeu va înmulți nespus de mult pe urmașii lui Israel. Suntem la sfârșitul cărții Geneza și nu întâmplător sunt reluate scopurile lui Dumnezeu enunțate la începutul Creației. În binecuvântarea rostită de Iacov vedem că Dumnezeu va împlini scopurile de la începutul Creației la sfârșitul vremurilor.

Credincioșia lui Dumnezeu

Pe masura ce Iacov se apropie de sfarsitul vietii sale, credinciosia lui Dumnezeu ii confera siguranta ca urmasii lui se vor inmulti (Geneza 48:16) si se vor intoarce in tara stramosilor lor (v. 21). El este „*Dumnezeul înaintea Căruia au umblat strămoşii mei, Avraam şi Isaac, Dumnezeul Care a fost păstorul vieţii mele până astăzi*."(v. 15). Intr-n mod asemanator, Dumnezeul lui Avraam, Isaac si Iacov continua sa fie credincios promisiunilor Sale "*pentru că în El toate promisiunile lui Dumnezeu sunt „da". De aceea, prin El spunem „Amin!", spre slava lui Dumnezeu.*" (2 Corinteni 1:20). Promisiunea cea dintai careia Dumnezeu ii este credincios este ca El va restaura relatia cu poporul Sau, iar aceasta promisiune este asigurata in Hristos.

3. Perspective asupra Evangheliei

Supunerea natiunilor

Iacov îi profețește lui Iuda: „*Sceptrul nu se va îndepărta de la Iuda și nici toiagul domnitorului de langa picioarele sale ... și de El vor asculta popoarele*" (Gen. 49:10). Această profeție începe să se concretizeze prin regele David, din tribul lui Iuda, dar în cele din urmă se împlinește în regele Isus. Prin Isus „*am primit harul şi apostolatul, ca să aducem, de dragul numelui Său, la ascultarea credinţei pe toate neamurile*" (Romani 1:5). În mod similar, slujirea lui Pavel caută „*ceea ce a facut Hristos ... a aduce neamurile la ascultare - prin cuvânt și faptă* "(Romani 15:18; 16:26). Ascultarea națiunilor vine prin sceptrul Regelui Isus. Totuși, acest Rege guvernează prin puterea mântuitoare a Evangheliei și nu prin puterea ucigatoare a sabiei.

Fratele mai mic

Deși Iacob era fratele mai mic, el a primit binecuvântarea primului născut și, în mod similar, îl binecuvântează pe fiul mai mic al lui Iosif (Efraim) in defavoarea fiului mai mare (Manase). El spune despre Manase: „*fratele său mai mic va fi mai mare decât el, iar urmaşii lui vor ajunge o mulţime de neamuri*." (Geneza 48:19). La fel, „*Dumnezeu a ales lucrurile nebune ale lumii, ca să le facă de ruşine pe cele înţelepte; şi Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să le facă de ruşine pe cele tari. Dumnezeu a ales lucrurile de jos ale lumii şi lucrurile dispreţuite, ba chiar lucrurile care nu sunt, ca să anuleze lucrurile care sunt. Astfel, nimeni nu se poate lăuda înaintea lui Dumnezeu.*"(1 Corinteni 1:27-29). O astfel de inversare radicală este prezentă chiar din vremea patriarhilor din Geneza. Primii născuți nu primesc deseori binecuvântarea lui Dumnezeu, de la Cain (Geneza 4) la Esau (Geneza 25:23) și Ruben (49: 3). Acest precedent dă speranță și noua, astăzi: Dumnezeu alege să-i folosească și să-i îmbogățească pe cei pe care lumea îi consideră cei mai neînsemnați.

II. Meditare asupra textului

1. Binecuvântarea era destinată de obicei primului născut. Totuși, Israel/Iacov schimbă acest obicei în mod deliberat. Nu Ruben, ci Iosif este cel care este primește o binecuvântare specială. De ce crezi că face acest lucru?

_____
_____
_____
_____

2. În ce fel binecuvântarea dată de Iacov lui Iosif (în Geneza 49:22–26) reia binecuvântarea rostită de Dumnezeu peste primii oameni (în Geneza 1:28)?

_____
_____
_____
_____

3. Frații lui Iosif intră în panică la moartea tatălui lor, temându-se că Iosif se va razbuna pe ei. Cum îl ajută pe Iosif o înțelegere a providenței lui Dumnezeu să îi trateze pe frații săi cu bunătate, așa cum vedem în Geneza 50: 15–21?

_____
_____
_____
_____

III. Discuții în grup

1. Dați un exemplu din viața voastră în care ați fost răbdători și credincioși in lucrurile mici. Care au fost rezultatele?

_____
_____
_____
_____

2. Există vreun lucru în viața voastră pe care l-ați crezut „mort” și dispărut, și totuși Dumnezeu vi l-a restaurat?

_____
_____
_____
_____

3. Cum folosești cunoștințele și darurile care ți-au fost transmise pentru a-i conduce pe cei din jurul tau la Dumnezeu?

_____
_____
_____
_____

Notițe din predică: